

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE ZA
PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU TOPLOTNE ENERGIJE d.o.o.Broj: 03-02-01-6051/24
Sarajevo, 25.10.2024. godine**SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO****Reisa Džemaludina Čauševića broj 1**
71000 Sarajevo**Bosna i Hercegovina**
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

PRIJELJEZO: 31-10-2024			
Operativna jedinica	Operativna jedinica	Redni broj	Broj priloga
01	04	46892-04	

23

PREDMET: Odgovor na zastupničku inicijativu

Pozivajući se na vaš dopis broj: 01-04-46892-34/23 od 16.10.2024. godine, a vezano za zastupničku inicijativu zastupnice Miomirke Melank sa 11. radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo – „Da se instaliraju u pojedinačnim stambenim jedinicama mjerači toplotne energije koji omogućavaju korisniku pojedinačno (zasebno) mjerenje potrošnje toplotne energije u sistemima centralnog grijanja“, obavještavamo vas sljedeće:

Uredbom o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 22/2016 i 4/2023) – u daljem tekstu: Uredba je propisano:

- individualno mjerilo ugradiće se u one objekte čiji je sistem cijevnog razvoda takav da omogućuje mjerenje utroška toplotne energije za svakog korisnika usluge,
- troškove nabavke, ugradnje, održavanja i zamjene individualnog mjerila toplotne energije za izgrađene stambene, stambeno-poslovne i poslovne građevine snosi korisnik usluge;
- u objekte čiji je sistem cijevnog razvoda takav da ne omogućuje ugradnju individualnog mjerila, ugradiće se zajedničko mjerilo
- pored zajedničkog mjerila ugrađuju se djelitelji toplote.

Dakle, na osnovu pojedinačnih zahtjeva korisnika usluge, KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo vrše ugradnju individualnih mjerila toplotne energije u objektima čiji je sistem cijevnog razvoda takav da omogućuje ugradnju mjerila, a ugovorom o korištenju toplotne energije regulišu način prikupljanja, prijenosa i provjere mjernih podataka i obračun toplotne energije.

Također, u cilju sveobuhvatnog sagledavanja efekata mjera energijske efikasnosti nakon implementacije projekata energijske efikasnosti, cijenimo značajnim ukazati vam na sljedeće:

Na našem toplifikacionom sistemu priključeno je 53.730 stambenih i poslovnih prostora, čiji su korisnici usluge razvrstani po tarifnim grupama i podgrupama u skladu sa Uredbom i Tarifnim sistemom KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo sa Metodologijom obračuna isporučene toplotne energije ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 34/2016, 34/2018, 48/2019, 49/2022 i 39/2024 - u daljem tekstu: Tarifni sistem. U skladu sa zaključenim ugovorima o korištenju toplotne energije, za ukupno 6.430 korisnika usluge (stambenih/poslovnih prostora) vršimo obračun i fakturisanje na osnovu izmjerene utrošene energije na obračunskom mjernom mjestu - zajedničkom/individualnom mjerilu toplotne energije. Za preostalih 47.300 korisnika usluge (stambenih/poslovnih prostora), shodno važećim ugovorima o korištenju toplotne energije, vršimo obračun i fakturisanje, paušalno, na način da 40% ukupne cijene (fiksni troškovi) fakturišemo kroz 12 mjeseci a da 60% od ukupne

Kantonalno javno komunalno preduzeće za proizvodnju i distribuciju toplote "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo

Bosna i Hercegovina
71000 Sarajevo
Semira Frašte 22
Telefon:+387 33 45 00 30, 45 00 47
Fax:+387 33 45 05 27
Općinski sud u Sarajevu
MBS: 65-01-0427-12Broj računa:
3389002208282707-UniCredit Bank dd Sarajevo
1610000007760011-Raiffeisen Bank dd Sarajevo
1540012000333776-Intesa Sanpaolo Banka dd BiH
1346101003745344-ASA Banka dd Sarajevo
1410010001451867-Bosna Bank International dd SarajevoPorezni broj
01632788
Identifikacijski broj
4200353740001
PDVID
200353740001

cijene (varijabilni dio troškova) fakturišemo kroz 7 mjeseci sezone grijanja (januar, februar, mart, april, oktobar, novembar i decembar).

Od navedenog ukupnog broja prostora, na našem centralnom toplifikacionom sistemu je ukupno 20.033 prostora čiji je sistem cijevnog razvoda takav da omogućuje mjerenje utroška toplotne energije za svakog korisnika usluge (objekti sa jednocijevnim sistemom razvoda). Međutim, ukupno je 6.430 korisnika usluge zaključilo ugovore o korištenju toplotne energije, nakon ugradnje mjerila toplotne energije za prostor. Za preostalih 13.603 korisnika usluge vršimo obračun i fakturisanje troškova toplotne energije paušalno, na način kako je već i objašnjeno.

Činjenica, da je u prethodnim periodima dva puta raspisivan Javni poziv za „Subvencioniranje troškova ugradnje individualnih mjerila toplotne energije u objektima na sistemu daljinskog grijanja KJKP „Toplane -Sarajevo d.o.o. Sarajevo“, a da etažni vlasnici u objektima kolektivnog stanovanja (građevina kao cjelina ili ulaz objekta) nisu podnosili svoje prijave, dodatno ukazuje na nedostatak volje korisnika usluge za obračun i fakturisanje na osnovu izmjerene utrošene energije.

S druge strane, na našem centralnom toplifikacionom sistemu je ukupno 33.697 prostora čiji je sistem cijevnog razvoda takav da ne omogućuje mjerenje utroška toplotne energije, odnosno za iste nije predviđena ugradnja individualnih mjerila toplotne energije za svaki stan i poslovni prostor. Za ovakve objekte, u skladu sa Uredbom, predviđeno je korištenje djelatelja toplotne energije (uređaja kojim se registruje udio utrošene toplotne energije pojedinačnog grijaćeg tijela u ukupnoj potrošnji registrovanoj na zajedničkom mjerilu toplotne energije). Dakle, djelatelji-razdjelnici nisu prava mjerila potrošnje i uz njih je i dalje potrebno zajedničko mjerilo toplotne energije koje mjeri utrošenu toplotnu energiju čitave zgrade. Međutim, u našoj zemlji još uvijek ne postoji propis kojim se reguliše ugradnja, očitavanje, održavanje djelatelja toplotne energije, kao i raspodjela isporučene toplotne energije putem djelatelja, zbog čega još uvijek nije moguće primjeniti Matricu tarifnih modela Tarifnog sistema. Naglašavamo, da iz navedenog razloga niti jedan davalac usluge (proizvođač i/ili isporučilac toplotne energije) u Bosni i Hercegovini ne vrši obračun i fakturisanje troškova toplotne energije na osnovu podataka o raspodjeli sa djelatelja toplotne energije.

Također, naglašavamo da u svim objektima kolektivnog stanovanja, bez obzira na sistem cijevnog razvoda, postoje ugrađena zajednička mjerila toplotne energije, međutim za određen broj stambenih/poslovnih prostora u objektima u nizu ili za slobodnostojeće objekte ne postoje ugrađena mjerila. O navedenom, kao i činjenici da zainteresiranost korisnika usluge (za ugradnju individualnih mjerila u objektima u nizu i slobodnostojećim stambenim objektima) nije na zadovoljavajućem nivou (npr. od ukupno 498 ugrađenih mjerila po Javnom pozivu za sufinansiranje ugradnje mjerila, za samo 3 kandidata su ugrađena mjerila u slobodnostojećim stambenim objektima), smo obavijestili resorno Ministarstvo (putem Odgovora na zastupničku inicijativu zastupnice Mersihe Mehmedagić, sa 15. radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo – broj dopisa 03-02-01-2957/24 od 24.6.2024. godine).

Ujedno, podsjećamo da je više od 35.000 prostora u objektima kolektivnog stanovanja koji su izgrađeni do kraja 80-tih godina prošlog vijeka kada nisu postojali propisi o energijskoj efikasnosti. Iz tog razloga, kao i razloga slabog održavanja objekti su postali energijski rastrošni i bez implementiranja sveobuhvatnih mjera energijske efikasnosti nije realno očekivati niže troškove centralnog grijanja na strani korisnika. Također, naglašavamo da u Kantonu Sarajevo još uvijek nisu implementirane mjere energijske efikasnosti u većini ovih objekata (ugradnja termo fasade, zamjena prozora i vrata, ugradnja termostatskih radijatorskih ventila i balans ventila, ugradnja individualnih mjerila toplotne energije - gdje je to tehnički moguće, balansiranje instalacija grijanja u objektima ..), koje bi mogle osigurati da korisnici ostvare veće uštede i niže troškove centralnog grijanja na strani korisnika usluge.

Činjenica je da se u sklopu projekata energijske efikasnosti u Kantonu Sarajevo, realizovao određen broj projekata utopljanja objekata (a koji je uključivao: nabavku i postavljanje toplotne izolacije vanjskih zidova, izolacije krovova, stropova i podova i zamjena postojećih prozora, vrata i drugih staklenih površina s prozorima i vratima visokih energijskih karakteristika). Međutim, mjere

energijske efikasnosti, poput „Poboljšanje energetskih karakteristika postojećih i ugradnja novih energetski efikasnih tehničkih sistema u stambenim zgradama i porodičnim kućama“ (optimizacija distributivne cijevne mreže, pumpnih sistema, sigurnosne i regulacijske opreme, unapređenje uređaja za regulaciju i upravljanje sistema i drugo) se najčešće nisu ni predviđale kod realizacije ovakvih projekata, odnosno nisu implementirane kroz projekte energijske efikasnosti.

Ističemo da nosioci projekata za poboljšanje energijske efikasnosti (u objektima priključenim na naš toplifikacioni sistem) nisu zahtijevali dodatni angažman naših stručnih lica, niti su se pridržavali preporuka - smjernica za realizaciju budućih projekata utopljavanja objekata koji su na našem toplifikacionom sistemu. Napominjemo da smo upoznali resorno Ministarstvo i Skupštinu Kantona Sarajevo o navedenom (putem Odgovora na zastupničko pitanje zastupnice Nejre Dizdarević – broj dopisa 03-02-01-3511/19 od 05.08.2019. godine i Odgovora na zastupničko pitanje zastupnice Sanele Klarić – broj dopisa 03-02-01-5664/23/407 od 22.08.2023. godine).

S poštovanjem,

Prilog:

- dopis broj: 03-02-01-2957/24 od 24.6.2024. godine;
- dopis broj: 03-02-01-3511/19 od 05.08.2019. godine;
- dopis broj: 03-02-01-5664/23/407 od 22.08.2023. godine.

Dostaviti:

- naslovu
- Web (u skladu sa Opštim uputstvom za korištenje web stranice Preduzeća)
- a/a

www.toplanesarajevo.ba

TOPLANE SARAJEVO DISTRICT HEATING SYSTEM

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE ZA
PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU TOPLOTNE ENERGIJE d.o.o.

Broj: 03-02-01-2957 /24

Sarajevo, 24.06.2024. godine

KANTON SARAJEVO

26-06-2024

KANTON SARAJEVO

**MINISTARSTVO KOMUNALNE PRIVREDE I INFRASTRUKTURE,
PROSTORNOG UREĐENJA, GRAĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA
SEKTOR ZAŠTITE OKOLIŠA**

**ul. Reisa Džemaludina Čauševića br. 1
71000 Sarajevo**

Predmet: Odgovor na zastupničku inicijativu

Pozivajući se na vaš dopis broj: 05-01-04-25816-63/24 od 06.06.2024. godine, koji smo zaprimili dana 14.06.2024. godine, vezano za zastupničku inicijativu zastupnice Mersihe Mehmedagić, sa 15. radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo, obavještavamo vas sljedeće:

- Za Inicijativu „da izmijeni Uredbu o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije na način da se primjena matrice Tarifnog Sistema u obračunu potrošnje toplotne energije u objektima kolektivnog stanovanja sa zajedničkim mjerilom toplote ne uslovljava instalisanim djelateljima toplote“

Nadovezujući se na naš dopis broj 03-02-01-4332/23 od 13.06.2023. godine, u kojem smo zastupnici Mersihi Mehmedagić dali pojašnjenja o razlozima nemogućnosti primjene Matrice tarifnih modela u objektima sa zajedničkim mjerilom toplotne energije i sa djelateljima toplotne energije, a vezano za gore navedenu inicijativu, podsjećamo da je Uredbom o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 22/2016 i 4/2023) – u daljem tekstu: Uredba, članom 48. propisan obračun utrošene toplotne energije (u objektima sa zajedničkim mjerilom toplotne energije i bez individualnih mjerila toplotne energije) na način da se očitano stanje na zajedničkom mjerilu toplotne energije dijeli sa zbirom korisnih površina stambenog i poslovnog prostora. Također, Tarifnim sistemom KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo sa Metodologijom obračuna isporučene toplotne energije ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 34/2016, 34/2018, 48/2019 i 49/2022) – u daljem tekstu: Tarifni sistem, putem tarifnih modela Tm2 i Tm8 (iz Matice tarifnih modela) je omogućen ovakav način obračuna toplotne energije. Dakle, instalacija djelatelja toplotne energije nije preduslov za primjenu tarifnih modela Tm2 i Tm8, a trenutno na našem toplifikacionom sistemu imamo nekoliko poslovnih i stambenih objekata čijim korisnicima vršimo obračun na osnovu očitano stanja na zajedničkom mjerilu toplotne energije.

- Za Inicijativu „da se osiguraju sredstva za ugradnju zajedničkih mjerila toplotne energije u objektima na sistem daljinskog grijanja KJKP Toplane Sarajevo tamo gdje trenutno nema tehničkih uslova za ugradnju individualnih mjerila.“

Kantonatno javno komunalno preduzeće za proizvodnju i distribuciju toplote "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo

Bosna i Hercegovina
71000 Sarajevo
Semira Frašte 22
Telefon: +387 33 45 00 30, 45 00 47
Fax: +387 33 45 05 27
Općinski sud u Sarajevu
MBS: 65-01-0427-12

Broj računa:
3389002208282707-UniCredit Bank dd Sarajevo
1610000007760011-Raiffeisen Bank dd Sarajevo
1540012000333776-Intesa Sanpaolo Banka dd BiH
1346101003745344-ASA Banka dd Sarajevo
1410010001451867-Bosna Bank International dd Sarajevo

Porezni broj
01632788
Identifikacijski broj
4200353740001
PDVID
200353740001

U svim objektima kolektivnog stanovanja priključenim na naš sistem ugradili smo zajednička mjerila, dok u poslovnim prostorima u objektima (tržni centri i slično); stambenim/poslovnim prostorima u objektima u nizu i slobodnostojećim objektima (kuće, škole, domovi zdravlja, obdaništa) nisu ugrađena zajednička mjerila u svakom objektu. Na našem sistemu trenutno je oko 340 objekata bez ugrađenih zajedničkih/individualnih mjerila toplotne energije.

Naime, za većinu ovih objekata u nizu i slobodnostojećih objekata nije nužno da obračunska mjerna mjesta između davaoca usluge i korisnika budu opremljena zajedničkim mjerilom toplotne energije i individualnim mjerilima toplotne energije istovremeno, obzirom da je najčešće u pitanju samo jedan korisnik usluge. Dakle, mjerila koja bi se ugradila u ovim objektima u suštini imaju karakter individualnih mjerila toplotne energije. Imajući u vidu činjenicu da (u skladu sa članom 38. Uredbe) troškove nabavke, ugradnje, održavanja i zamjene individualnog mjerila toplotne energije za izgrađene stambene, stambeno-poslovne i poslovne građevine snosi korisnik usluge, Preduzeće nije u mogućnosti da finansira ugradnju mjerila za ove objekte. Napominjemo, da pored slobodnostojećih stambenih objekata, na našem sistemu je značajan broj slobodnostojećih poslovnih objekata čiji su korisnici javne ustanove (5 vrtića, 6 osnovnih škola, hitna pomoć, zavod za zapošljavanje i drugi zavodi), odnosno da nisu u pitanju samo fizička lica korisnici usluga koji nisu ugradili mjerila u objektima koje koriste.

S tim u vezi, a obzirom da zainteresiranost korisnika usluge za ugradnju mjerila u objektima u nizu i slobodnostojećim stambenim objektima nije na zadovoljavajućem nivou (npr. od ukupno 498 ugrađenih mjerila po Javnom pozivu za sufinansiranje ugradnje mjerila, za samo 3 kandidata su ugrađena mjerila u slobodnostojećim stambenim objektima), cijenimo da bi osiguranjem sredstava u Bužetu Kantona Sarajevo za ugradnju zajedničkih mjerila toplotne energije u objektima (poslovni prostori u objektima - tržni centri i slično; stambeni/poslovni prostori u objektima u nizu i slobodnostojeći objekti) mogli stvoriti preduslovi za obračun po mjerenu za sve korisnike usluga na našem toplifikacionom sistemu.

U ovom kontekstu, u cilju stvaranja preduslova za obračun i fakturisanje svim korisnicima na osnovu izmjerene utrošene energije na obračunskom mjernom mjestu od 01.01.2025. godine, upućujemo vam inicijativu, da se sredstva iz Programa utroška sredstava unutar agregiranih pozicija tekućih i kapitalnih transfera utvrđenih Budžetom Kantona Sarajevo Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo za 2024. godinu ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 22/24) - Ekonomski kod 615300, funkcija 056F, subanalitika YAU023 - "Energijska efikasnost", po programu Sufinansiranje troškova ugradnje individualnih mjerila toplotne energije u objektima na sistemu daljinskog grijanja u iznosu od 500.000 KM, realizuju u svrhu ugradnje zajedničkih/individualnih mjerila toplotne energije u objektima bez mjerenja.

S poštovanjem,

Direktor

Sejro Ušanović

Dostaviti:

- naslovu
 - Web (u skladu sa Opštim uputstvom za korištenje web stranice Preduzeća)
 - a/a
-

Broj: 03-02-01-3511/19

Datum, 05.08.2019. godine

07-08-2019

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO KOMUNALNE PRIVREDE I INFRASTRUKTURE
Ul. Reisa Džemaludina Čauševića br.1
71000 SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje
Veza: dopis broj: 27-17-28998/19, od 23.07.2019. godine

Poštovani,

Na zastupničko pitanje, zastupnice Neire Dizdarević, dajemo sljedeći odgovor:

Općina Novi Grad Sarajevo je zajedno sa Ministarstvom prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo 2016. godine realizovala Pilot projekat utopljanja stambenih zgrada na Alipašinom Polju, u ulici Semira Frašte od broja 13. do broja 17. (u daljem tekstu: objekti). Projektom je ugrađena adekvatna termička fasada objekata i zamijenjena vanjska stolarija sa novom PVC stolarijom, a mašinske instalacije centralnog grijanja objekata nisu tretirane.

Aktivno sudjelujući u realizaciji Pilot projekta ugradnje nove PVC stolarije i termo fasade i stvaranja uslova za manju potrošnju toplotne energije, KJKP „Toplane-Sarajevo“ su poduzele niz aktivnosti na pripremi i povećanju energijske efikasnosti sistema proizvodnje i distribucije toplotne energije:

- Proračun novih toplotnih potreba nakon rekonstrukcije objekta (novi termički proračun toplotnih gubitaka) na osnovu podataka o novim koeficijentima prolaza toplote iz ugovora između Općine Novi Grad i Izvođača radova, itd.,
- Nabavka i ugradnja frekventno regulisanih pumpi u podstanicama KP-8 i KP-9 sa kojih se zagrijavaju predmetni objekti,
- Hidrauličko uravnoteženje distributivnih mreža do objekata podešavanjem balansirajućih ventila u podstanicama i na mjernim mjestima u objektima na osnovu novih toplotnih potreba objekata (podešavanje rađeno sistemski i fazno prije i nakon ugradnje novih pumpi vodeći računa da se ne naruši termalni komfor korisnika),
- Mjerenja temperatura u referentnim stanovima prije i nakon balansiranja distributivnih mreža u podstanicama. Mjerenja prije balansiranja su pokazala enormno pregrijavanje objekata (u nekim stanovima temperature i do 25oC), dok su mjerenja nakon utopljanja objekata i hidrauličkog balansiranja pokazala da su temperature u skladu sa propisanim vrijednostima, izuzev par stanova u prizemlju jednog objekta zbog internih problema u objektu (moguća začepljenja vertikala, zaprljana grijaća tijela i sl.) zbog čega je protok za taj objekat podešen na veću vrijednost od potrebnog.

Kantonalno javno komunalno preduzeće za proizvodnju i distribuciju toplote "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo

Bosna i Hercegovina
71000 Sarajevo
Semira Frašte 22
Telefon: +387 33 45 00 30, 45 00 47
Fax: +387 33 45 05 27
Općinski sud u Sarajevu
MBS: 65-01-0427-12

Broj računa:
3389002208282707-UniCredit Bank dd Sarajevo
1610000007760011-Raiffeisen Bank dd Sarajevo
1540012000333776-Intesa Sanpaolo Banka dd BiH
1401020005562255-Sberbank BH dd
1410010001451867-Bosna Bank International dd Sarajevo

Porezni broj
01632788
Identifikacijski broj
4200353740001
PDVID
200353740001

- Sve ove aktivnosti poduzete su sa ciljem stvaranja preduslova korisnicima za racionalnu potrošnju toplotne energije i niže troškove za centralno grijanje.

Dana, 28.11.2017. godine, u prostorijama KJKP "Toplane-Sarajevo"d.o.o. Sarajevo, je prezentirana Analiza efekata Pilot projekta utopljanja objekata u ulici Semira Frašte od br. 13 do br. 17, predstavnicima Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša i Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture Kantona Sarajevo, Općine Novi Grad, ovlaštenih upravnika (Sarajevostan, Hetig, Oki Upravitelj, Fidges-upravitelj). Zaključci analize su:

1. Realizacijom Pilot projekta postignut je cilj. Uštede u potrošnji toplotne energije su prosječno 13% niže nakon utopljanja objekata.
2. Prelaskom na novi način obračuna na osnovu zajedničke potrošnje očitane na zajedničkom mjerilu toplotne energije za objekat, svi korisnici usluge centralnog grijanja bi platili niže iznose za uslugu centralnog grijanja u odnosu na dosadašnji način obračuna po m² korisne površine, za prosječno 12%.
3. Da bi se u predmetnim objektima mogle ostvariti dalje uštede u potrošnji toplotne energije potrebno je implementirati mjere kao što su: ugradnja termostatskih duploregulirajućih ventila, ugradnja balansirajućih ventila, hidrauličko balansiranje kompletne instalacije centralnog grijanja unutar objekata i sl.
4. Istovremeno na strani proizvodnje i distribucije toplotne energije potrebno je preduzeti adekvatne mjere za povećanje energijske efikasnosti (cirkulacione pumpe sa frkeventnom regulacijom, balansiranje distributivnih mreža).
5. U cilju pravedne raspodjele utrošene toplotne energije, prije prelaska na novi način obračuna, potrebno je da ovlaštene predstavnici etažnih vlasnika sa korisnicima izvrše sljedeće provjere unutar objekata i to:
 - provjeru korisne površine objekta (da li su neki korisnici na balkonima ugradili grijača tijela ili su proširili zagrijavane površine stana na osnovu balkona), jer to direktno utiče na raspodjelu potrošene toplotne energije i troškova.
 - provjeru da li ima nelegalno ugrađenih kombinovanih bojlera za potrošnu toplu vodu koji su značajni potrošači toplotne energije. Ukoliko ih ima, treba ih odvojiti od instalacija centralnog grijanja objekta. Ovakvi bojleri nisu dozvoljeni za ugradnju na sistemima daljinskog grijanja, nisu projektovani mašinskim projektom instalacija centralnog grijanja objekta i predstavljaju neovlašteno korištenje toplotne energije u smislu odredbi člana 55. Uredbe o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije.
 - provjeru da li se neko od isključenih korisnika nelegalno ponovo priključio i na taj način "krade" toplotnu energiju i ne učestvuje u raspodjeli troškova za potrošenu toplotnu energiju, što također predstavlja neovlašteno korištenje toplotne energije u smislu odredbi člana 55. Uredbe o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije.

O provedenim provjerama ovlaštene predstavnici etažnih vlasnika treba da obavijeste Upravnika i KJKP Toplane-Sarajevo, s ciljem pravilnog evidentiranja u bazi korisnika i poduzimanja daljih radnji.

6. Neophodno je informisati korisnike o rezultatima Pilot projekta i mogućim daljim uštedama sa ciljem promjene dosadašnjih navika u korištenju toplotne energije (otvaranje prozora umjesto zatvaranje termostatskih radijatorskih ventila, o značaju termalnog komfora itd.).

Prisutnima su prezentirane i preporuke - smjernice za realizaciju budućih projekata utopljanja objekata koji su na sistemu daljinskog grijanja KJKP Toplane-Sarajevo:

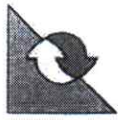
1. Prije pokretanja projekta poboljšanja energijske efikasnosti objekta neophodan je energijski audit koji treba da sadrži između ostalog i pregled svih mogućih mjera – aktivnosti na smanjenju potrošnje toplotne energije.
2. Nakon energijskog audita potrebno je izraditi Izvedbeni mašinski projekat instalacija centralnog grijanja objekta koji će sadržavati: termički proračun na osnovu koeficijenata prolaza toplote novih materijala fasade, prozora, vrata itd., detaljan predmjer opreme i radova, proračune i sve ostale elemente koje treba da sadrži projektna dokumentacija za ovakvu vrstu instalacija.
3. Na osnovu Izvedbenog mašinskog projekta instalacija centralnog grijanja objekta potrebno je nabaviti i ugraditi opremu i izvesti instalaterske radove na mašinskim instalacijama centralnog grijanja.
4. Istovremeno je potrebno implementirati mjere za poboljšanje energijske efikasnosti na strani proizvodnje i distribucije toplotne energije (pumpe sa frekventnom regulacijom, hidrauličko balansiranje distributivnih mreža i sl.).
5. U cilju pravedne raspodjele utrošene toplotne energije, prije prelaska na novi način obračuna, potrebno je da ovlašteni predstavnici etažnih vlasnika zajedno sa korisnicima izvrše određene provjere unutar objekata (u pogledu korisne površine, eventualne ugradnje kombinovanih bojlera za potrošnu toplu vodu, status isključenih korisnika, i sve ostalo što bi moglo uticati na pravednu raspodjelu utrošene toplotne energije).

Zaključci Analize efekata Pilot projekta utopljanja objekata u ulici Semira Frašte od br. 13 do br. 17., sa preporukama za realizaciju budućih projekata utopljanja objekata koji su na sistemu daljinskog grijanja KJKP Toplane-Sarajevo, su putem dopisa broj 03-02-01-5230/17 od 30.11.2017. godine dostavljeni Ministarstvu prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, Ministarstvu komunalne privrede i infrastrukture Kantona Sarajevo, Općini Novi Grad i ovlaštenim upravnicima (Sarajevostan, Hetig, Oki Upravitelj, Fidges-upravitelj).

S poštovanjem,

v.d. Direktor

Enver Zornić

Broj: 03-02-01-5664 /23 /407

Sarajevo, 22.08.2023. godine

24-08-2023

KANTON SARAJEVO

KANTON SARAJEVO

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

Kabinet predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo

ul. Reisa Džemaludina Čauševića br. 1

71000 SARAJEVO

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje

Veza vaš akt broj: 01-04-24618-88/23 od 14.08.2023. godine

U vezi zastupničkih pitanja, zastupnice Sanele Klarić, koja su nam upućena nakon što smo putem našeg dopisa broj: 03-02-01-4333/23 od 13.06.2023. godine dostavili podatke o ukupnoj količini toplotne energije, koja je očitana na zajedničkim mjerilima vezanim za objekte na adresama: SALKE LAGUMDŽIJE 2, 4, 6 i 8, TRG HEROJA 32, JEZERO 5, PATRIOTSKE LIGE 38 i SEMIRA FRAŠTE 13, 14, 15, 16 i 17 u nastavku teksta su odgovori na postavljena pitanja i to:

„1. Da li ste, nakon provedenih mjera energetske efikasnosti, izvršili umanjenoje temperaturnog gradijenta te da li je izvršena promjena krivih u dijagramima grijanja odnosno automatika kotla prema novim parametrima za sljedeće objekte:

- *Objekat u ulici Salke Lagumdžije, Lamela broj 2, 4, 6 i 8 (Dobrinja), za period od 2015. do 2023. godine;*
- *Zgrade u nizu u ulici Semira Frašte, broj 13, 14, 15, 16 i 17 (Alipašino polje), za period od 2015. do 2023. godine;*
- *Zgrada na Trgu heroja broj 32 (Hrasno), za period od 2015. do 2023. godine;*
- *Neboder u ulici Jezero 5 (Koševo), za period od 2015. do 2023. godine;*
- *Nebodere u ulici Patriotske lige 38 (Jezero), za period od 2015. do 2023. godine?“*

„2. Da li ste nakon provedenih mjera energetske efikasnosti izvršili umanjenoje temperaturnog gradijenta te da li je izvršena promjena krivih u dijagramima grijanja, tj. automatika kotla prema novim parametrima za tražene zgrade?“

S obzirom da su pitanja br. 1 i 2. vrlo slična, na ista odgovaramo sljedeće:

KJKP Toplana Sarajevo već dugi niz godina provode mjere racionalne potrošnje energije odnosno povećanja energetske efikasnosti na dijelovima sistema grijanja u svom vlasništvu a sve prema raspoloživim mogućnostima.

Temperaturni gradijent je jedna od osnovnih projektovanih veličina sistema daljinskog grijanja bez obzira radi li se o toploj vodi, vreloj vodi ili vodenoj pari. Temperaturni gradijent definiše se kroz projektnu dokumentaciju, odnosi se i ima uticaja na sve pripadajuće dijelove sistema pa i na instalacije grijanja objekata na tom sistemu, te se kao takav ne može parcijalno mijenjati.

Regulacija grijanja potrošača vrši se automatski i klizno prema vanjskoj temperaturi.

Kantonalno javno komunalno preduzeće za proizvodnju i distribuciju toplote "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo

Bosna i Hercegovina
71000 Sarajevo
Semira Frašte 22
Telefon: +387 33 45 00 30, 45 00 47
Fax: +387 33 45 05 27
Općinski sud u Sarajevu
MBS: 65-01-0427-12

Broj računa:
3389002208282707-UniCredit Bank dd Sarajevo
1610000007760011-Raiffeisen Bank dd Sarajevo
1540012000333776-Intesa Sanpaolo Banka dd BiH
1346101003745344-ASA Banka dd Sarajevo
1410010001451867-Bosna Bank International dd Sarajevo

Porezni broj
01632788
Identifikacijski broj
4200353740001
PDVID
200353740001

„3. Da li posjedujete informacije o ostvarenim uštedama za energiju grijanja nakon provedenih mjera energetske efikasnosti za tražene zgrade?“

Akcionim planom za energijsku efikasnost Federacije Bosne i Hercegovine bilo je propisano ukupno 5 direktnih mjera energetske efikasnosti u stambenom sektoru. Međutim, u Kantonu Sarajevo se najčešće realizovala samo jedna mjera – „Obnova omotača postojećih stambenih zgrada i porodičnih kuća s ciljem povećanja njihove energetske efikasnosti“ (nabavka i postavljanje toplotne izolacije vanjskih zidova, izolacije krovova, stropova i podova i zamjena postojećih prozora, vrata i drugih staklenih površina s prozorima i vratima visokih energijskih karakteristika), u obimu koji je direktno zavisio od budžeta projekta za poboljšanje energetske efikasnosti. Druge mjere, poput „Poboljšanje energetskih karakteristika postojećih i ugradnja novih energetski efikasnih tehničkih sistema u stambenim zgradama i porodičnim kućama“ (optimizacija distributivne cijevne mreže, pumpnih sistema, sigurnosne i regulacijske opreme, unapređenje uređaja za regulaciju i upravljanje sistema i drugo), se najčešće nisu ni predviđale kod realizacije ovakvih projekata. S tim u vezi, pretpostavljamo da nosioci projekata za poboljšanje energetske efikasnosti (u objektima priključenim na naš toplifikacioni sistem) nisu zahtijevali dodatni angažman naših stručnih lica.

Preduzeće je na zahtjev investitora (Općina Novi Grad Sarajevo i Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo uradilo Analizu efekata pilot projekta utopljanja za objekte u ulici Semira Frašte, broj 13, 14, 15, 16 i 17. Zaključci Analize su prezentovani svim učesnicima u Projektu (predstavnicima Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša KS, Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture KS, Općine Novi Grad, upravnicima: Sarajevostan, Hetig, Oki Upravitelj, Fidges-upravitelj). U Promemoriji, koja je distribuirana svim učesnicima, su prezentirani zaključci („Uštede u potrošnji toplotne energije su prosječno 13% niže nakon utopljanja objekata“; „da bi se u predmetnim objektima mogle ostvariti dalje uštede u potrošnji toplotne energije potrebno je implementirati mjere kao što su: ugradnja termostatskih duploregulirajućih ventila, ugradnja balansirajućih ventila, hidrauličko balansiranje kompletne instalacije centralnog grijanja unutar objekata“ i drugi), ali i preporuke - smjernice za realizaciju budućih projekata utopljanja objekata koji su na sistemu daljinskog grijanja KJKP Toplane-Sarajevo:

1. Prije pokretanja projekta poboljšanja energetske efikasnosti objekta neophodan je energijski audit koji treba da sadrži između ostalog i pregled svih mogućih mjera – aktivnosti na smanjenju potrošnje toplotne energije.
2. Nakon energijskog audita potrebno je izraditi Izvedbeni mašinski projekat instalacija centralnog grijanja objekta koji će sadržavati: termički proračun na osnovu koeficijenata prolaza toplote novih materijala fasade, prozora, vrata itd., detaljan predmjer opreme i radova, proračune i sve ostale elemente koje treba da sadrži projektna dokumentacija za ovakvu vrstu instalacija.
3. Na osnovu Izvedbenog mašinskog projekta instalacija centralnog grijanja objekta potrebno je nabaviti i ugraditi opremu i izvesti instalaterske radove na mašinskim instalacijama centralnog grijanja.
4. Istovremeno je potrebno implementirati mjere za poboljšanje energetske efikasnosti na strani proizvodnje i distribucije toplotne energije (pumpe sa frekventnom regulacijom, hidrauličko balansiranje distributivnih mreža i sl.).
5. U cilju pravedne raspodjele utrošene toplotne energije, prije prelaska na novi način obračuna, potrebno je da ovlašteni predstavnici etažnih vlasnika zajedno sa korisnicima izvrše određene provjere unutar objekata (u pogledu korisne površine, eventualne ugradnje kombinovanih bojlera za potrošnu toplu vodu, status isključenih korisnika, i sve ostalo što bi moglo uticati na pravednu raspodjelu utrošene toplotne energije).

Nažalost, nemamo saznanja da li je za bilo koji od objekata, koji su navedeni u vašim zastupničkim pitanjima, izvršena ugradnja termostatskih duploregulirajućih ventila, ugradnja balansirajućih ventila, hidrauličko balansiranje kompletne instalacije centralnog grijanja unutar objekata, niti da su realizovane preporuke date u Promemoriju. Dakle ukoliko nam se dostave zvanični podaci o gore navedenom spremni smo se sa zadovoljstvom uključiti u sklopu svojih tehničkih mogućnosti i mogućnosti naših toplifikacionih sistema u ove aktivnosti.

S poštovanjem,

Direktor
Sejfo Ušanović

